

KönyvtárMozi füzetek 6.

GÉMES JÓZSEF: A WALESI BÁRDKOK

Arany János azonos című műve alapján

Útmutató KönyvtárMozi foglalkozáshoz

KVÍZ

játékok

TUDDAD-E?

kulisszatitkok

életrajzok

könyvajánló

filmismertető

ÖTLETEK
érdekességek

Kiadja a Csorba Győző Könyvtár
7622 Pécs, Universitas utca 2/A

Felelős kiadó:
Miszler Tamás

Összeállította és szerkesztette:
Pajor Zsófia

Korrektor:
Németh Luca

Nyomda:
Sz. K. Stúdió Kft.

Megjelent a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával

ISSN 2560-0206
ISBN 978-963-9043-20-6

Pécs, 2019

FilmPakk – film, szórakozás és tudás egy dobozban

A Nemzeti Kulturális Alap pályázati támogatásának köszönhetően a Csorba Győző Könyvtár új szolgáltatási csomaggal egészíti ki a népszerű KönyvtárMozi programot Baranya megyében. A pályázati projektben létrehozott FilmPakkokkal a KönyvtárMozikat működtető könyvtárak programjait szeretnénk gazdagítani, valamint a „mozigépész” könyvtáros, pedagógus munkáját segíteni. A szolgáltatás kialakításához a hasonló programokat már évek óta sikeresen működtető könyvtárak (a Grazi Városi Könyvtár, illetve a Bécsi Központi Könyvtár) gyakorlatát vettük alapul.

Az eddigi tapasztalatokat és a lakosság érdeklődési körét figyelembe véve a könyvtár munkatársai a Nemzeti Audiovizuális Archívum (NAVA) több mint 500 filmből álló adatbázisából válogattak az animációs filmek, a kötelező olvasmányok híres filmadaptációi és a magyar klasszikus játékfilmek közül. A FilmPakkok az adott filmek témájára építve dokumentumok széles választékát: új és antikvár könyveket, CD-ket, DVD-ket, hangskönyveket, diafilmeket, társasjátékokat kínálnak a használóknak a teljesség igénye nélkül.

A csomagban található kiadványokkal nem titkolt célunk – a magyar filmkultúra megismeretése mellett – az olvasás népszerűsítése a nézőközönség életkorának megfelelő kínálattal. A kölcsönözhető dokumentumok leírása mellett ebben a kiadványban a filmezést követő közös beszélgetéshez, könyvtári foglalkozásokhoz kínálunk útmutatót. A filmismertető, a rendező és a szerző életrajza, a témához kapcsolódó ismeretanyagok, érdekességek, filmkritikák, játékos és kreatív ötletek segítségével könnyebben fel lehet készülni egy-egy foglalkozás levezetésére.

A gyerekeknek szóló pakkok tematikája szervesen illeszkedik az adott meséhez/filmhez. Olyan tudásanyagok feldolgozására, mélyítésére is lehetőséget adhat, amelyekre az iskolai tanórak keretében sokszor nem jut elég idő. A könyvtári foglalkozások egy-egy iskolai, óvodai programsorozathoz, témahéthez is kapcsolhatóak, együttműködve a körzeti iskolákkal, óvodákkal, civil szervezetekkel. A felnőtteknek szóló pakkok nagy része azokra a filmalkotásokra épül, amelyek kiérdemelték, hogy az „53 magyar film” filmválogatásban is benne legyenek.

Reményeink szerint az új szolgáltatás meghozza a kedvét azoknak a kistéleplési könyvtáraknak is, amelyek még nem csatlakoztak a KönyvtárMozi programhoz. Emellett idővel szeretnénk a szolgáltatást szélesebb közönség számára is elérhetővé tenni, hiszen komplexitásuk révén akár „mozi” nélkül is kiválóan használhatóak.

Bízunk benne, hogy a szolgáltatás bevezetésével a KönyvtárMozikat látogatók számának növekedésén túl a beiratkozottak és a kölcsönzők, illetve a könyvtári foglalkozások száma is növekszik majd, így közvetetten hozzájárulhatunk a könyvtárak közösségépítő szerepének erősítéséhez.

Terveink szerint a pakkokat évente átnézzük, lehetőség szerint frissítjük. Várjuk a „mozigépészek” javaslatait, ötleteit, hogy a szolgáltatás még jobban igazodjon az olvasók igényeihez.

Pécs, 2019. június 26.

Miszler Tamás

Csorba Győző Könyvtár

A WALESI BÁRDOK

Műfaj: animációs film, vers-adaptáció

Rendező: Gémes József

Ötlet: Dr. Szabó László

Képes forgatókönyv: Jankovics Marcell

Narrátor: Sinkovits Imre

Operatőr: Rittgasser István

Animáció: Nagy György, Tóth László István

Produktions iroda: Kecskemétfilm Kft.

Játékidő: 5'27"

Gyártási év: 2011

Az emberiség története háborúk története. Az ókori Róma óta él a mondás: „*Jaj a legyőzötteknek!*” Arany János történelmi balladája is hasonló témáról szól. A ballada helyszíne a távoli Wales. Anglia a középkorban véres harcok árán elfoglalta Walest, ide látogatott el Edward, angol király. A költő gyakran ábrázol olyan egyéni sorsokat műveiben, ahol megjelenik a bűn és a bűnhődés. Ez jellemző *A walesi bárdokra* is, ahol Edward, a kegyetlen angol király diadalittasan járja végig a leigázott Walest. Elvárja a tiszteletet, sőt ahhoz is ragaszkodik, hogy a Montgomeryben rendezett lakomán őt dicsőítsék. Ehelyett azonban három walesi bárd szembesíti a bűneivel, meggondolatlan tetteinek hatásával. A király dühe fékezhetetlen: ötszáz énekest ítél szörnyű máglyahalálra. Feldúltan tér vissza Londonba, de bűnéért lakolnia kell: lelkiismeret-furdalása az örületbe kergeti.

Gémes József rövid animációs filmje tisztelgés Arany János és költeménye előtt. Nem eljátszani akarja a cselekményt, inkább az animációs film eszközeivel kiemelni annak hangulatát.

A könyvtármozis foglalkozáson résztvevő diákoknak a FilmPakk további Arany-műveket ajánl a balladák mellé, a „mozigépészek” pedig érdekességeket, számos ötletet kínál a téma feldolgozásához.

Korosztály: 11–13 évesek (5–7. osztályosok)

Arany János

költő, író

(Nagyszalonta, 1817. március 2. – Budapest, 1882. október 22.)

„Utánozni ma Aranyt [...] lehetetlen próbálkozás lenne. De tanulni nagyon is lehet és kell nyelvi tisztaságot, formai gondosságot, nevelői felelősséget a költőknek, s az igazi művészet elmélyült élvezését az olvasónak.”

(Benedek Marcell)

Arany János tizedik gyermekként jött a világra szegény szülők kései gyermekeként. A nagyszalontai iskolában kezdett tanulni, majd a debreceni kollégiumba került. Tanulmányait többször is megszakította. Tizennégy éves korától már segédtanító, hogy az iskolát fedezni tudja. 1833-tól a Debreceni Református Kollégium tanulója, azonban tanulmányait nem fejezte be, tizennyolc évesen beállt vándorszínésznek. Művészi terveiről azonban hamarosan végleg lemondott, s letelepedési szándékkal visszatért a szülői házba. Ezt a kilengését egész életében szégyellte. Édesapja hamarosan megvakult, édesanyja pedig kolerában elhunyt. Nagyszalontán segédtanító írnok, majd másodjegyző lett. Feleségül vette Ercsey Juliannát, két gyermekük született, Juliska és László.

Gyermekkori barátja, Szilágyi István fordította figyelmét újra az irodalom felé. Arany titokban, csak magának írogatott, emellett sokat olvasott, és megtanult angolul. Jelentős műfordításai is születtek angolból pl. Shakespeare drámáiból. Első művével, *Az elveszett alkotmánnyal* – amelyet álnéven írt – megnyerte a Kisfaludy Társaság vígeposz pályázatát. Ezután kezdett komolyabban foglalkozni az írással. A Kisfaludy Társaság következő pályázatára 1846-ban megírta a *Toldi* című elbeszélő költeményét, amely osztatlan sikert aratott, a pályadíj mellett elnyerve Petőfi barátságát is.

A forradalom és szabadságharc híve volt. Vas Gerebennel együtt a *Nép Barátja* című lap szerkesztője lett, 1848-ban nemzetőrként szolgált Aradon, majd a forradalmi kormány belügyminisztériumában dolgozott. A szabadságharc bukása után bujdosnia kellett, családjá szinte mindenét elveszítette. A szabadságharc leverése után a Gróf Tisza-család Gesztre hívta házitanítónak, majd a Nagykovácsi Főgimnáziumban vállalt tanári állást 1851-ben. Az itt töltött évek rendkívül gazdag költői termést hoztak számára. Sok balladát írt, s kiderült az is, hogy kiváló kritikus. 1858-ban az újra működő Akadémia tagjává választották, majd 1860-ban a Kisfaludy Társaság igazgatására kérték fel. Budapestre költözött, 1861-től a *Szépirodalmi Figyelőt* szerkesztette, majd a *Koszorút*. Romló látása és egészségügyi állapota miatt lemondott az Akadémián betöltött főtisztviseléséről. Levertségének fő oka leánya 1865-ben bekövetkezett váratlan halála.

Személyiségére jellemző volt a melankólia. Hatalmas életművében jelentősek voltak tanulmányai is, amelyek akadémiai tudományos munkásságához kötődtek. Utolsó éveiben, nyugalmazását követően újra verselni kezdett. Magának írt költeményeit a Margit-szigeten egy kapcsos könyvbe gyűjtötte *Őszikék* címen.

Gémes József

animációs filmrendező
(Budapest, 1939. – Budapest, 2013.)

Gémes József 1961-től 1966-ig a Magyar Iparművészeti Főiskola díszítő-festő osztályában tanult az első és sokáig egyetlen animációs „szakirányon” Z. Gács György és Nepp József tanítványaként. 1965-től a Pannónia Filmstúdió tervezőjeként, majd 1969-től rendezőjeként dolgozott. Kezdetben mozdulattervező a *Gusztáv*, *Peti*, *Mézga* című sorozatfilmekben. 1980-tól az Iparművészeti Főiskola animációs oktatásában vezető tanárként vett részt. Éveken keresztül tagja volt a Pannónia Filmstúdió Művészeti Tanácsának.

Az ő nevéhez fűződik a számítógépes animáció alkalmazásának kezdeményezése Magyarországon. Részt vett több külföldi megrendelésre készült film, illetve sorozat elkészítésében animációs rendezőként (pl. *Hugó, a víziló*; *Cantinflas-show*; *Vacac, az erdő hőse*) és közreműködött munkatársai filmjeiben is (*Macskafogó*; *Ének a csodaszarvasról*). Az *Ének a csodaszarvasról* című Jankovics Marcell-rajzfilmben újszerű számítógépes animációs technikákat használt.

Legnagyobb szakmai sikerét a *Daliás idők* (1982) című egész estés filmjével aratta. A Toldi-interpretáció bátran nevezhető kísérleti vállalkozásnak. Emlékezetes darabokat alkotott az egész estés gyerekfilmek műfajában is (*A hercegnő és a kobold*; *Vili, a veréb*). Utolsó munkája *A walesi bárdok* (2011) komputeranimált festményfilm. Munkásságáért Balázs Béla-díjban részesült, 1980-ban érdemes művész, 1989-ben kiváló művész címet kapott.

Filmjei:

A torkos menyét (1964)
Gusztáv a menedékházban (1966)
Peti és a békaember (1967)
Concertissimo (1968)
Díszlépés (1970)
Temetés (1970)
Infantilizmus (1971)
Második dimenzió (1971)
Musicanta (1971)
Varia (1971)

Hugó, a víziló (1973)
Cantinflas-show (1975)
Sün barátom (1976)
Daliás idők (1984)
Vili, a veréb (1989)
A hercegnő és a kobold (1991)
Új Iliász (1994)
Erdei mese (1997)
Ének a csodaszarvasról (1999–2001)
A walesi bárdok (2011)

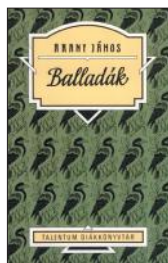
TUZTAD-E?

- Arany János *A walesi bárdokat* vélhetően 1857 júniusában kezdte el írni és valószínűleg 1861 körül fejezte be, majd 1863-ban publikálta a *Koszorúban*. A műnek az „ó-angol ballada” alcímet adta, hogy műfordításnak tűnjön.
- A költemény műfaja ballada. A ballada egyesíti a párbeszédos dráma, az énekelhető líra és a cselekményes elbeszélő költemény tulajdonságait.
- A ballada valós eseményen alapul. I. Eduárd angol király 1277-ben valóban meghódította a korábban önálló, a kelták által irányított Walest. A legenda szerint az uralkodó 500 énekmondót végeztetett ki, mert nem voltak hajlandók az általuk gyűlölt zsarnokot éltetni.
- Wales egyike az Egyesült Királyságot alkotó négy tagországnak.
- Wales politikai önállósága 1282-ben szűnt meg, amikor I. Eduárd angol király legyőzte II. Llywelyn (eredeti neve *Llywelyn ap Gruffudd*) walesi herceget a cilmeri csatában.
- Walesben az utóbbi években vált ismertté az Arany-ballada. Az ismertséget segítette, hogy Karl Jenkins, walesi születésű angol zeneszerző egy szimfóniát komponált a műhöz. A nagyszabású kantátát Irinyi László koncertrendező felkérésére 2011-ben írta.
- Arany János születésének 200. évfordulója alkalmából Montgomery polgármestere, Eric Fairbrother *Montgomery Szabad Polgára* címet adományozott posztumusz a magyar költőnek.
- A bárdokról minden évben a walesiek nemzeti fesztiválján, az Eisteddfod zenei és irodalmi vetélkedőn emlékeznek meg.
- A bárd énekest, költőt jelent, aki hangszeres kísérettel énekelte meg a nevezetes eseményeket. A bárd kifejezetten a gael népek vándor és udvari költőjének elnevezése. A középkori gael és walesi társadalmakban a bárdok hivatásos költőknek számítottak, akiket azért vett maga mellé egy magasabb rangú úr (gazdag nemes, klánfőnök vagy az uralkodó), hogy dicséző költeményeket írjon róla. Ennek persze megvolt az ára, és ha ezt a gyakran igen borsos összeget az érintett nemes valamilyen okból nem tudta kifizetni, akkor a bárd épp ellenkező tartalmú költeményt szerzett, azaz kifigurázta az illetőt, ami igen nagy szegény volt. Ezek a költemények őrizték meg a történelmi eseményeket, hiszen azokban az időkben írásos formában még nem rögzítettek semmit.
- A Magyar Nyugdíjasok Országos Szövetsége kampányának keretében tudógyulladásban elhunyt költők verseiből készültek képregények. Ezek egyike a pécsi Csordás Dániel által rajzolt *A walesi bárdok*.

Wales zászlója

A FilmPakkban található, a KönyvtárMozi foglalkozásra való felkészülést segítő, valamint a film témájában megjelent kölcsönözhető dokumentumok listája.

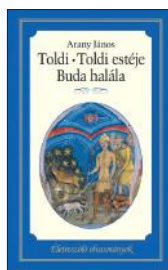
Arany János: Balladák (Akkord Kiadó)

Arany balladái azon túl, hogy a Toldi mellett a legismertebbek a lírikus munkásságából, a nemzeti műveltségbe is szervesen beépültek szinte a keletkezésük óta. Az igazi költői ballada ősi, arche-érzést mozdít meg a mindenkori olvasóban, nevezzük ezt a lelkiismeret hangjának. A könyvben megtalálhatjuk a legismertebb és legszebb magyar balladákat: A walesi bárdok, Vörös Rébék, Szőke Panni, Ágnes asszony, Tetemre hívás. (www.lira.hu)

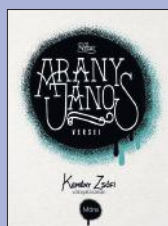
Arany János balladái – Zichy Mihály rajzaival (Kossuth Kiadó)

Kötetünk Arany János 24 balladáját tartalmazza Zichy Mihály (1827–1906) rajzaival. Az összeállítás először 1895 és 1898 között Ráth Mór kiadásában négy kötetben látott napvilágot. Jellemzője, hogy csak ebben a kiadásban vannak szövegközi rajzok. Jelen kötetünkben a teljes négy kötet anyagát adjuk közre. (www.lira.hu)

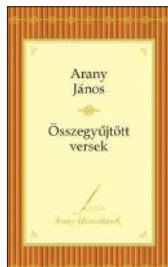
Arany János: Toldi – Toldi estéje – Buda halála (Kossuth Kiadó)

A Kossuth Kiadó új, tizenhat kötetes sorozata egymás társaságában kínál világirodalmi nagyságokat és magyar klasszikusokat, olvasmányokat a diákoknak, az újraolvasó felnőtteknek, az egykori élményeket földidéző inyeneknek. (www.lira.hu)

Arany János versei Kemény Zsófi válogatásában (Olvass magadnak Kft.)

Klasszikus költő és szlemmer? Hogy kerül a csizma az asztalra? Olvasni jó, verset olvasni még jobb. Mondják, mégis kevés fiatal olvas verseket. Az iskolában letudják a kötelező penzumot, aztán soha többé semmi más. Arany poros, Petőfi túlzó és idealista, József Attila meg egy lúzer lenne? Ha valakik, akkor a szlemmerek képesek megmutatni a fiataloknak, hogy mennyire érdekesek ma is a száz-százötven évvel ezelőtt írt versek. Kemény Zsófi versválogatása és a versek kommentjei arról győznek meg: Arany János menő, és nem érdemes félszöpörni. (www.lira.hu)

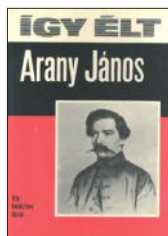
Arany János – Összegyűjtött versek (Kossuth Kiadó)

Arany János már életében halhatatlannak számított. Mindazt befogadta, összegezte és feldolgozta, amit koráig a magyar irodalom alkotott. Epikája alapján nosztalgia és melankólia, humor és elégia. Lénye legbensőbb vonása a kemény, humánus moralitás. Költészetében a hibátlan formaművész, a költői nyelv zeneiségének és szemléletességének művésze egyesült, hogy kifejezze a népét féltő, kora problémáitól gyötört, minden hatásra érzékenyen rezdülő lelket. Művészete akkor szárnyal legmagasabban, amikor pátosztalanul, fanyar méltósággal, mosoly és könny nélkül veszi számba, miként tette azt, amit tehetett, s miképp kell tennie azt, ami még hátravan. (www.lira.hu)

Alföldy Jenő: Versek és elemzések a tizenhárom-tizennégy éves diákoknak (Nemzeti Tankönyvkiadó)

ARANY JÁNOSRÓL

Keresztury Dezső (szerk.): Így élt Arany János (Móra Kiadó)

Aki többet és mélyebbet akar tudni Arany Jánosról, mint amit a tankönyvekből tudhat, aki az életmű és életút elemző összevetésére kíváncsi, aki a nagy magyar költő Szalontától a halhatatlanságig ívelő pályájáról szeretne egy lírikus irodalomtörténész bensőséges és avatott tollából olvasni, annak ajánljuk Keresztury Dezső *Így élt Arany János* című könyvét. (www.moly.hu)

Cselenyák Imre: Áldott az a bölcső – Arany János életregénye (Könyvmolyképző Kiadó)

Egy hűvös, márciusi napon beteges kisfiú születik Nagyszalontán. Senki sem hisz abban, hogy megéri a reggelt, és senki sem gondolná, hogy hazája egyik legnagyobb költője válik majd belőle. Vajon ki ez a különleges fiú? Mindenki tanul Arany Jánosról, de ismerjük az embert, aki az ikon mögött rejlik? Hinnénk, hogy lázadó volt? Önmagát kereste, sok művészeti ágat kipróbált, de a költészetet sokáig nem becsülte. Hogy találkozott a nagyszájú Petőfivel? Szenvedélyesen kereste lelki társát, a nőt, akit szeretett, és aki megérti őt. Ez a kötet nem a megközelíthetetlen, nagy bajuszú panoptikumi alakról mesél, hanem az érző fiatal férfiról, aki megannyi nehézség és bizonytalanság után válik a nemzet aranyává. (www.lira.hu)

ÖTLETEK KÖNYVTÁRMOZIS FOGLALKOZÁSOKHOZ

Témajavaslatok

- Arany János élete és kora
- a ballada mint műfaj
- hűség az elveinkhez, önmagunkhoz
- hűség a hazához, családhoz
- bátorság és vakmerőség közötti különbség
- bárdok, költők, énekmondók kettős szerepe (szórakoztatás és a közös emlékezet őrzői)

Gondolatok, tippek a foglalkozás elindításához

Kérdezzük meg a gyerekektől, melyik a kedvenc olvasmányuk, mit olvastak legutóbb. Lehetőség szerint álljunk körbe és járjon körbe egy labda. Az felelhet, akinél a labda van.

Milyen lehetett az élete Arany Jánosnak?

Az alábbi kiscsoportos feladatokkal megismerhetjük és mélyíthetjük a gyerekek előzetes tudását a költő életéről, műveiről.

- **Csoportbontás - Keresd meg a párod a kártyák segítségével. Mit látsz a képen?**

A gyerekek húznak egy-egy kártyát, amelyen Arany Jánoshoz köthető személyek, versek, elismerések, kitüntetések vagy a korban feltalált tárgyak szerepelnek. Mindenkinek meg kell találnia a csapattársait a képek alapján. A kártyák száma szabadon bővíthető az osztály létszámától függően. A kártyákat lásd a mellékletben.

- **Készítsétek el kiscsoportokban Arany János facebook profilját!**

A profilt a gyerekek szerkeszthetik számítógépen vagy dolgozhatnak előre kitöltött nyomtatott profillal, amiből tetszés szerint kihagyhatjuk azokat az információkat, amiket szeretnénk, hogy a gyerekek töltsenek ki. A mintát lásd a mellékletben. A profilt a fakebook.com című oldalon lehet létrehozni.

Rákérdezhetünk a költő családtagjaira, iskoláira, híres műveire, kitüntetéseire, a kor híres találmányaira. A megfejtéshez a kapott kártyákat és a filmpakkbán található könyveket hívhatjuk segítségül. A könyvekben érdemes előre megjelölni a megfejtéshez szükséges részeket. Amelyik csoport előbb végzett, plusz feladatot kaphat, pl. írja be Arany János családi állapotát, lakhelyét, barátait, kedvenc ételét, írhat bejegyzéseket. Közösen ellenőrizzük le a megoldásokat.

A bevezető játék után vetítsük le az animációs filmet (6 perc 19 másodperc), vagy olvassuk/ olvastassuk fel a balladát. Ezután alábbi kérdések közül tehetünk fel néhányat tetszés szerint a diákoknak:

- Mi a mű keletkezésének története?
- Mi az a ballada, és mik a jellemzői?
- Mit nem ismerünk meg, miről nem szerzünk tudomást a balladából?
- Miért vállalják a halált a walesi bárdok?
- Milyen a jó király? Melyek a legfontosabb királyi erények?

- Mit üzen a verssel Arany János?
- Te hogyan büntetnéd a zsarnokot?
- Ma vannak-e hősök?

(A tudásmegosztáshoz a felkészülésben sokat segíthet a KönyvtárMozi füzet „Tudtad-e” fejezete, illetve a pakkban található dokumentumok tanulmányozása is.)

Játékötletek

Az alábbi ötletek tetszőlegesen felhasználhatóak és bővíthetőek a jelenlévők életkorának és érdeklődésének megfelelően, a rendelkezésre álló idő és a „moziterem” adottságaihoz mérten.

• **Rakjátok sorrendbe a ballada versszakait!**

Maradhatnak a gyerekek az előzőekben kialakított csoportokban. A feladathoz Csordás Dániel illusztrációját használjuk összevágva. Mindenki olvasson fel egy versszakot, és beszéljék meg a diákok számára ismeretlen kifejezéseket! (Az illusztrációt lásd a mellékletben.)

• **Alkossatok élő szoborcsoportot!**

A csoportok húzhatnak a legfontosabb jelenetek közül. A jelenetekben mindenkinek szerepet kell vállalnia, bele kell merevednie egy adott pózba. A játékvezető a szobrokat kihangosíthatja egy-egy mondat erejéig. A többi csoportnak ki kell találnia, melyik jelenetről van szó. A csoportok 5-10 percet kapnak a felkészülésre.

- A walesi tartomány a király érkezése előtt
- A lakoma, a király fogadtatása
- Az első bárd máglyára küldése
- A király Londonban

• **Játsszátok el kiscsoportokban a legfontosabb jeleneteket!**

Alakíthatunk új csoportokat, a csoportbontáshoz vihetünk színes csipeszeket, amiből mindenkinek húznia kell. Az egy szint húzók egy csoportot alkotnak.

Pl.:

- A király érkezése
- Bárdok megjelenése
- A király hazatérése

• **Ki vagy te?**

Minden csoport kap egy-egy szerepet a balladából. A csoport tagjainak feladata, hogy eldöntendő kérdésekkel kitalálja a számára kiosztott szerepet. A cél minél kevesebb kérdésből kitalálni a kapott szereplőt. (A szerepkártyákat lásd a mellékletben.)

• **Kimondott gondolat**

(Az előző játékhoz kapcsolódó feladat.)

Próbáljátok beleképzelni magatokat a kapott szerepbe és válaszoljatok a feltett kérdésre. Válaszoljatok egyes szám első személyben.

Kérdés...

- a bárdokhoz: Mit gondolnak, mielőtt kiállnak a király elé?
- a királyhoz: Mit gondolsz, amikor megérkezik Walesbe? Mi jár a fejében, amikor egymás után nem teljesítik az akaratát?
- a walesi urakhoz: Mit gondolnak látva a király tetteit?
- a lord mayorhoz: Milyen intézkedéseket tesz?

• **Írjatok rövid verset az alábbi szerepekből:**

- Az utolsó bárd éneke
- A király fohásza
- A bárdok fiai

(A feladathoz papír és tollak vagy ceruza szükséges. Egyéni vagy csoportos feladat is lehet.)

• **Beszédes képek – Melyik kép melyik ballada illusztrálásához készült?**

A képek száma tetszőlegesen bővíthető Zichy Mihály további ballada-illusztrációival. A képeket lásd a mellékletben. Egyénileg vagy csoportosan is megoldható feladat.

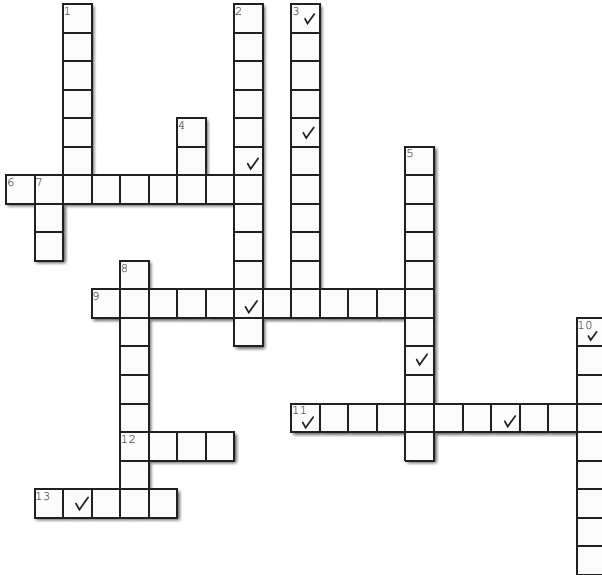

(Megoldás: Ágnes asszony, Szondi két apródja, Tetemre hívás, Híd-avatás)

• **Keresztrejtvény Arany Jánosról** (Lásd: melléklet)

A keresztrejtvényt csoportos vagy házi feladatnak is kioszthatjuk. A zárójelben található Cutter-számok alapján beazonosított könyvekben megtalálhatják a megoldást.

A pipával jelölt négyzetekben található betűket összeolvasva megtudhatod, mivel utazott Arany János Budapesten.

Vízszintes

- 6. Hol tanított Arany János 1851-től?
- 9. Az Őszikék versciklust ebbe írta. (894 K40 197. o.)
- 11. Hogy hívják Arany János édesanyját? (894 K 40 14.o.)
- 12. Hány évesen állt vándorszínesznek a költő? (894 K 40 19.o.)
- 13. Mi a címe a háromrészes elbeszélő költemény első részének, amit 1846-ban írt? (A76)

Függőleges

- 1. Meddig tartott Arany és Petőfi barátsága?
- 2. Ki írt költeményt Arany Jánoshoz 1847-ben, a Toldi megjelenésének alkalmából? (894 R 72 332)
- 3. Mi a címe annak a művének, amiben a vándorszíneszt keserűségét is megéneklí? (810 I71 66-67 o.)
- 4. Egészítsd ki a vers címét: Családi (A76)
- 5. Mivel ihatta Arany János a borát 1842-től? (001 K91, Jedlik Ányos találmánya)
- 7. Mi Arany János könyveinek Cutter-száma? (könyv gerincén)
- 8. Melyik híd volt a Híd-avatás című mű ihletője? (894 N 94 29.o.)
- 10. Fejezd be Ágnes asszony balladájának utolsó ismétlődő sorát! (A76)

Arany János: Epilogus

Az életet már megjártam
 Többnyire csak gyalog jártam,
 Gyalog bizon'...
 Legfőlebb ha _____ u _____.

Ötletek kreatív foglalkozásokhoz

(Az ötletek megvalósításához fehér papírra, színes ceruzára, filcekre, festékre, ecsetre, írótabletra vagy asztalra és székekre lehet szükségünk. A feladatokat akkor válasszuk, ha a gyerekek létszáma, a csoport összetétele, a rendelkezésre álló idő és tér megfelelő hozzá.)

- Érzékeltessétek a király változó lelkiállapotát színekkel, hangokkal!
 - Rajzoljatok képregényt!
 - Rajzoljátok le a számotokra legfontosabb pillanatokat!
- **Pólusok**

Zárásképpen kérdezzük meg a gyerekektől, hogy mit visznek haza a foglalkozásról. A foglalkozáson való aktív részvételt ösztönző visszajelzésekkel és bűcsúképpen apró ajándékok – „zsákbamacska” – átadásával köszönhetjük meg. Megkérjük a gyerekeket, hogy mielőtt elmennek, nézzék meg a pakkban található könyveket és egyéb dokumentumokat.

Felhasznált irodalom, forrásjegyzék:

Arany János: Kapcsos könyv. – [Budapest] : [M. Helikon] : [Akad. K.] : [Európa], 1977.

Gémes József == Veress József (szerk.): Magyar Filmlexikon, 1. kötet. – Budapest : Magyar Nemzeti Filmarchívum, 2005.

Gémes József életrajza == https://hu.wikipedia.org/wiki/Gémes_József (2019.03.31.)

Nyilas Márta: Arany János Budapestje. – Budapest : [FSZEK], 1957.

Keresztury Dezső: Így élt Arany János. – Budapest, Móra Kiadó, 1974.

Köteles Viktória: 88 magyar találmány. – Budapest : Sanoma Budapest, cop. 2010.

Riedl Frigyes: Arany János. – Budapest : Szépirodalmi Könyvkiadó, 1982.

Tótfalusi István: Irodalmi alakok lexikona. – Budapest : Argumentum, 2010.

Tóth Tibor (szerk.): Aranytól Aranyról. – Budapest : Tankönyvkiadó, 1989.

Ötletek:

Csordás Dániel képregénye == <http://eletbenmaradnanak.hu/comics/arany-janos-a-walesi-bardok/> (2019.03.31.)

Facebook készítő oldal == <https://www.classtools.net/FB/home-page> (2019.03.31.)

Red Bull Pilvaker == <https://www.youtube.com/watch?v=UsN87QHx2og> (2019.03.31.)

Unalmas-e Arany János? Dr. Milbacher Róbert előadása == <https://www.youtube.com/watch?v=sN2sEXay1Do> (2018.05.31.)

KönyvtárMozis települések Baranyában

1. Könyvtárbusz No1	17. Kisharsány	33. Palé
2. Könyvtárbusz No2	18. Kisherend	34. Pellérd
3. Abaliget	19. Kisjakabfalva	35. Pereked
4. Bár	20. Kővágószőlős	36. Pogány
5. Bicsérd	21. Majs	37. Szabadszentkirály
6. Csányoszró	22. Mánfa	38. Szava
7. Diósvizlő	23. Márfa	39. Szentkatalin
8. Drávacsehi	24. Martonfa	40. Szentlászló
9. Dráfafok	25. Máza	41. Szilágy
10. Dunaszekcső	26. Mecseknádasd	42. Tótszentgyörgy
11. Hegyszentmárton	27. Mindszentgodisa	43. Újpetre
12. Homorúd	28. Mozsgó	44. Varga
13. Hosszúhetény	29. Nagydobsza	45. Villány
14. Kátoly	30. Nagypall	46. Villánykövesd
15. Kétújfalu	31. Nagypeterd	47. Vokány
16. Kisbeszterce	32. Oroszló	

FILMPAKKOK GYEREKEKNEK

A fecske meg a szalmaszál
A hazudós egér
A hetvenkedő sün
A kevély kiskakas
A Pál utcai fiúk
A walesi bárdok
Boltosmesék
Magyar népmesék I.
Mesék Mátyás királyról
Mesél a kő
Mondák a magyar történelemből
Rege a csodaszarvasról
Szent Péter esernyője
Szörnyeteg Lajos jaj de álmos
Vacskamati virágja
Vízipók-csodapók

FILMPAKKOK FELNŐTTEKNEK

A Pendragon legenda
Állami Áruház
Az ötödik pecsét
Csinibaba
Hyppolit, a lakáj
Macskajáték
Megáll az idő
Mephisto
Moszkva tér
Régi idők focija
Rokonok
Szamárköhögés
Szegénylegények
Szerelem
Szindbád
Tízezer nap

